

підприємства, а саме: значне зниження показників ефективності використання основних виробничих фондів.

Грунтуючись на результатах проведеного дослідження, для підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності ТОВ «Райавтодор» та покращення його фінансового стану можна запропонувати наступні заходи:

- оновити основні засоби підприємства, бо застаріла техніка вимагає багато коштів на поточні ремонти;
- залучити інвесторів для покращення техніко-технологічної бази підприємства;
- знизити матеріальну і трудову складові операційних витрат за рахунок впровадження системи економічно обґрунтованих норм і нормативів та організувати постійний контроль за їх неухильним дотриманням.

Література

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2013 № 696 «Про затвердження Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування на 2013-2018 роки», Офіційний вісник України від 11.10.2013, № 76, ст. 91.

2. Котенюк Г.М. Визначення фінансового стану підприємства формування ринкових відносин в Україні. – 2012. - №10(113). – С. 137-141.

УДК 336.221:352(477)

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ МІСЦЕВОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Григоренко О.-ст. 3 курсу, гр. 3Ф1
Науковий керівник – викладач Попова О.О.
Вінницький технічний коледж

Для більшості сучасних податкових систем характерна велика кількість окремих податкових платежів, з яких вони складаються. Головні причини такої тенденції не викликають яких-небудь сумнівів, якщо зрозуміти, наскільки важливими є надходження від справляння обов'язкових податкових платежів для утворення фінансового базису публічних територіальних утворень у вигляді бюджетів різних рівнів.

Структура місцевих податків і зборів в Україні у 2011 році зазнала суттєвих змін, що було пов'язано саме з прийняттям Податкового кодексу. Так, відбулося скорочення місцевих податків та зборів з 14-ти до 5-ти, серед яких 2 місцевих податки і 3 місцевих збори, а саме: податок на нерухоме майно та єдиний податок, збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності; збір за місця для паркування транспортних засобів і туристичний збір. [3]

З 2015 року до місцевих податків і зборів віднесено також податки на майно, зокрема плата за землю. Завдяки цьому місцеві податки і збори посіли друге місце за обсягом наповнення місцевих бюджетів. Їхня частка в загальній структурі доходів місцевих бюджетів з урахуванням податків на майно та єдиного податку становить 20,7 %, а обсяг – 5,8 млрд грн.

Збільшення надходжень плати за землю зумовлено: збільшенням площ щодо яких проведена грошова оцінка земель; проведенням інвентаризації земельних ділянок, наданих у користування та оренду; переглядом укладених угод на оренду землі та розміру орендної плати.

Другою істотною складовою місцевих податків і зборів був єдиний податок, який надійшов у сумі 2,4 млрд грн, що на 25,2 % більше за обсяги надходжень I кварталу 2014 року. [1]

Таке зростання відбулося, в основному, через збільшення кількості платників податку – фізичних осіб та суб'єктів малого підприємництва.

Ще однією причиною збільшення обсягу надходжень з цього джерела стало віднесення до нього податку з сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %. Його відповідником у попередні періоди був фіксований сільськогосподарський податок, обсяг якого у I кварталі 2014 був незначним і становив 26,8 млн грн.

Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності (діяв до 1 січня 2015 року), збір за місця для паркування транспортних засобів та туристичний збір займають незначну частку як у структурі податкових надходжень, так і у структурі загальних доходів місцевих бюджетів, яка навіть не наближається до 1%.

Така тенденція, на нашу думку, спричинена тим, що дані збори є вибірковими для їх справляння. Тобто місцевим радам надано право самостійно вирішувати питання щодо їхнього встановлення. Також проблема виникає в тому, що Податковий кодекс України значно ускладнив процедуру справляння збору за місця для паркування транспортних засобів. Місцеві ради не повністю використовують резерви від цього збору по причині відсутності дієвого контролю за наявністю договорів оренди на землю під парковки, меж і розміток місць для паркування, приборів фіксації в'їзду автотранспорту на парковку.

Виникають також сумніви стосовно формування доходної бази місцевих бюджетів за рахунок туристичного збору, оскільки цей податковий платіж може бути запроваджений виключно на туристичній місцевості, до якої неможливо віднести 4/5 територій місцевих громад України, що не користуються попитом серед туристів

Тому, на нашу думку, доцільно розширити права органів місцевого самоврядування у сфері встановлення податків і зборів, а за центральними

органами влади залишити контроль за рівнем загального податкового навантаження

Причиною такої тенденції в Україні є багато недоліків у системі місцевих податків і зборів, зокрема, найсуттєвішими з них є незначна фіскальна та регулююча роль місцевих податків та зборів, обмежене коло повноважень органів місцевого самоврядування у сфері встановлення місцевого оподаткування, незацікавленість місцевих органів влади у додатковому залученні коштів від справляння

місцевих податків та зборів, а також недосконалий механізм справляння місцевих податків і зборів. [2]

Тому напрямками вдосконалення системи місцевих податків і зборів можна вважати: в першу чергу вдосконалення механізму адміністрування податку на нерухомість, розширення місцевої податкової бази за рахунок зменшення масштабів ухилення від оподаткування, здійснення оптимізації податкових пільг, оновлення правового регламентування справляння місцевих податків і зборів.

Література

1. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>.
2. Кучабський О., Гончаренко М. Розвиток системи місцевого оподаткування в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/putp/2015-3/doc/4/01.pdf>.
3. Терлецький А.І. Механізм вдосконалення формування доходів місцевих бюджетів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua>.
4. Шевченко О. В. Зміни бюджетно-податкового регулювання регіонального розвитку: перші підсумки / О.В. Шевченко // Аналітичні записки щодо проблем та подій суспільного розвитку, НІСД. – 2013. – Листопад [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/647>.

УДК 65.012.7:340.133

МОРАТОРІЙ НА ПЕРЕВІРКИ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ

Проказін Б.- ст. 3 курсу, гр.Фвн-31

Науковий керівник – к.е.н., доцент Нагайчук В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Сам факт введення мораторію на перевірки у період з 2014 по 2016 рік, має дуже спірний характер і вагому актуальність. З одного боку він дозволяє вільно займатись підприємницькою діяльністю бізнесу, а з іншого надає можливість для несплати податків, тому варто розібратись у цьому питанні більш поглиблено і з'ясувати які категорії приватних підприємців попадають під цей закон.

Метою даного дослідження є вивчення закону про “мораторій на перевірки” та визначення його недоліків.

З 2014 року в Україні діє мораторій на проведення перевірок підприємців контролюючими органами. Так, статтею 31 Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» (зі змінами, внесеними Законом України від 31.07.2014 № 1622-VII) заборонено проведення перевірок контролюючими органами підприємств, установ та організацій, фізичних осіб-підприємців. Виключення становлять перевірки, що проводяться Державною фіскальною службою, за наявності дозволу Кабінету Міністрів України або за ініціативи суб'єкта господарювання щодо його перевірки [1].

Аналогічний мораторій на перевірки запроваджено й у 2015 році. Але, на відміну від попереднього мораторію, у 2015 році, крім Державної фіскальної служби України, право на здійснення перевірок без отримання дозволу Кабінету Міністрів України або заявки суб'єкта господарювання щодо його перевірки надано Державній фінансовій інспекції України [2].

Крім зазначеного, Державна регуляторна служба звертає увагу підприємців, що у відповідності до частини 3 розділу II Закону України від 28.12.2014 № 71-VIII, Державною фіскальною службою України у

2015 та 2016 роках перевірки підприємств, установ та організацій, фізичних осіб-підприємців з обсягом доходу до 20 мільйонів гривень за попередній календарний рік здійснюються виключно з дозволу Кабінету Міністрів України, за заявкою суб'єкта господарювання щодо його перевірки, згідно з рішенням суду або згідно з вимогами Кримінального процесуального кодексу України [2].

Крім цього, мораторій на проведення перевірок бізнесу в 2016 році не буде поширюватися на:

-ФОП 2 і 3 групи. Винятком є лише ті ФОП, які займаються дрібнооптовою торгівлею, або ж ведуть торгівлю на ринках;

-підприємців, які завозять імпортовані товари на нашу митну територію, або ж виробляють їх або реалізують.

Тобто метою мораторію вважається допомога у розвитку малому бізнесу, проте у законі не вказується про заборону на перевірки ФОП 2 та 3 групи, які і являють собою малий бізнес і не мають мотиву приховувати свої прибутки, оскільки в основному сплачують лише єдиний податок та відрахування в пенсійний фонд.

Роблячи такий висновок, стає незрозумілим для чого цей мораторій потрібен, оскільки він надає можливість для тінізації прибутків середнього та великого бізнесу, які є важливим джерелом наповнення бюджету.

Згідно з законом, позапланові перевірки дозволяються тільки за заявою громадянина про порушення прав споживача та після погодження з ДРС. Ці дозволи будуть повністю публічними: кожен підприємець зможе перевірити на сайті, чи має право держорган здійснювати перевірку і на якій підставі. Проте така заява може бути анонімною і може бути